

T. Alkotmánybíróság
1015 Budapest, Donáti u. 35-45
A Szegedi Törvényszék útján

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG	
Ügyszám: IV/ 0 1 9 4 0 - 0 / 2019	
Érkezett: 2019 DEC 0 6.	
Példány: 1	Kezelőiroda:
Melléklet: 6 db	

Tisztelt Alkotmánybíróság!

Az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLJ. törvény 27. § alapján az alábbi

alkotmányjogi panaszt

terjesztem elő.

Kérem a tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy állapítsa meg a Szegedi Törvényszék 5.Bpkf.1516/2019/4. számú végzése alaptörvény-ellenességét, és az Abtv. 43. §-ának megfelelően azt semmisítse meg, valamint ennek folytán kérem a Szegedi Törvényszék 9.Bv.1047/2017/40. számú végzésének megsemmisítését is és ennek nyomán kérem a bíróság új eljárásának lefolytatását.

Kérelmem indokolásaként az alábbiakat adom elő:

I. Az indítvány benyújtásának törvényi és formai követelményei

1) A pertörténet és a tényállás rövid ismertetése, a jogorvoslati lehetőségek kimerítése

Alulírott

[redacted] jogi képviselőm útján az alapvető jogokat sértő elhelyezési körülmények miatt kártalanítási kérelmet nyújtottam be a 2011. július 22. és 2018. június 21. közötti időszak vonatkozásában.

Ügyemben a Szegedi Törvényszék elsőfokon a 9.Bv.1047/2017/40. számú végzésében a kérelmezett időszak azon része tekintetében, amit a Bv. Központi Kórházában és töltöttem – a végzés szerint ez 2508 nap - a kártalanítási kérelmet elutasította arra hivatkozva, hogy a Bv. tv.10/A. § (1) bek szerinti kártalanítás szerinti eljárást nem alapozza meg a kórteremben való elhelyezés. Tárgyidőszakban a BVKK-ban és a Szegedi Börtön III. Objektum (Nagyfa) Krónikus Utókezelő Részlegén történt gyógykezelése során nem zárkában, illetve lakóhelyiségben, hanem kórteremben kerültem elhelyezésre. A Törvényszék álláspontja Bv. tv. 10/A § (1) bek. szerinti kártalanítást szerint a kórteremben való elhelyezés nem alapozza meg a, mivel a kórterem nem minősül zárkának, emiatt a kártalanítási eljárás nem folytatható le, ezért az ezen időszakra vonatkozólag a bíróság a kérelmet elutasította. Így fogvatartásom 2527 napjából csupán 16 napjára ítelt meg a Bíróság kártalanítást, holott elhelyezésem körülményei mindvégig sérelmesek voltak. A végzés ellen határidőben fellebbezést nyújtottam be, melyben előadtam a következőket:

„A fenti számú végzés Indokolásában a t. eljáró Törvényszék érdemi vizsgálat nélkül utasította kártalanítás iránti kérelmemből 2508 napot arra hivatkozva, hogy a Bv. tv.10/A. § (1) bek szerinti kártalanítás szerinti eljárást nem alapozza meg az olyan, körteremben történt elhelyezés, ahol a fogvatartott részére a 3- ill. 4 m² mozgástér biztosított volt.

A hivatkozott jogszabályhely a következő: **„10/A. § (1) Kártalanítás jár az elítéltnak vagy az egyéb jogcímen fogvatartottnak a fogvatartása során a jogszabályban előírt élettér biztosításának hiánya és az ehhez esetlegesen kapcsolódó más, a kínzás, kegyetlen, embertelen vagy megalázó bánásmód tilalmába ütköző elhelyezési körülmény, különösen az illemhely elkülönítésének a hiánya, a nem megfelelő szellőztetés, világítás, fűtés vagy rovarirtás (a továbbiakban együtt: alapvető jogokat sértő elhelyezési körülmények) által előidézett sérelem miatt.** A kártalanítás minden egyes, az alapvető jogokat sértő elhelyezési körülmények között eltöltött nap után jár. A kártalanítás megfizetésére az állam köteles.”

Az a tény, hogy ügyfelem egészségi állapota miatt a BV intézetben körteremben került elhelyezésre, az azt jelenti, hogy az **elhelyezésével kapcsolatban a Bv. tv.-ben előírt feltételeknél szigorúbb szabályok is alkalmazandók**, például a **nemzeti kórházzszabvány**, melynek értelmében **6m²/fő** mozgástér biztosítandó a kórházi kezelésre szoruló fogvatartottnak. Az egészségügyi szolgáltatást nyújtó egyes intézmények szakmai minimumfeltételeiről szóló **21/1998. (VI.3.) NM rendelet** értelmében – ami bár 2003. XI. 4-től nem hatályos, azonban az ekkor működési engedéllyel vagy ideiglenes működési engedéllyel rendelkező egészségügyi szolgáltatók tekintetében jelenleg is alkalmazandó – ágyanként 6, körtermenként 12 m² minimális mozgástérrel ír elő (1. és 16. melléklet).

Határidőben megküldött fellebbezésemhez csatoltam **Az alapvető jogok biztosának 2015. szeptemberében kelt jelentését**, mely a **fogvatartottak körtermi elhelyezését** vizsgálja, hivatkoztam továbbá a **Fővárosi Törvényszék 25.Bv.3815/2018/16. számú végzésére**, melyben a következők kerültek megállapításra:

„A Bv. tv. a fogvatartottak elhelyezésére szolgáló zárka és lakóhelyiség mellett ismeri a körterem, a betegszoba, illetve az egészségügyi helyiség fogalmát (99. § (3) bek., 152. § (1) bek.). Ezen körülményre figyelemmel a zárkára (lakóhelyiségre) vonatkozó (137. § (1) bekezdésben rögzített) szabályok a mozgástér vonatkozásában a betegszobára, illetve a körtermekre nem alkalmazhatók. E vonatkozásban az egészségügyi szolgáltatást nyújtó egyes intézmények szakmai minimumfeltételeiről szóló 21/1998 (VI.3.) NM rendelet rendelkezéseit kell alkalmazni, mivel a rendelet hatályon kívül helyezésekor (2003. november 4.) a Büntetés-végrehajtás Központi Kórházának, valamint az Igazságügyi Megfigyelő és Elmegyógyító Intézetnek volt működési engedélye. A rendelet a fekvő-betegellátást nyújtó egészségügyi szolgáltatóknál érvényesítendő minimális mozgástérre vonatkozó előírásokat ágyanként, illetve körtermenként (ágyanként hat négyzetméter, de körtermenként minimum tizenkét négyzetméter) tartalmazza, amelytől eltérő rendelkezést sem a rendelet, sem más jogszabály nem tartalmaz.” (Fővárosi Törvényszék 25.Bv.3815/2018/16. számú végzése).

A megküldött PKTTR tanulmányozása után megállapítottam, hogy néhány naptól eltekintve – mely soha nem érte el egybefüggően a 30 napot, sőt, még egy egész hetet sem – csaknem a teljes kérelmezett időszakra vonatkozólag nem volt biztosítva ügyfelem

számára a 21/1998. (VI.3.) NM rendelet értelmében előírt 6m²/fő mozgástér, mely megalapozza a Bv. tv.10/A. § (1) bek szerinti kártalanítási kötelezettséget.”

Ezt követően a másodfokon eljáró bíróság az *5.Bpkf.1516/2019/4. számú* végzésében az elsőfokú végzést helybenhagyta.

2) A jogorvoslati lehetőségek kimerítése

Az **Abtv. 27. § b) pontjában, a 30. § e) pontjában és 31. §-ában** foglaltakra hivatkozva kijelentem, hogy az ügyben jogorvoslati jogaimat kimerítettem, további, érdemi és hatékony jogorvoslat a magyar jogszabályok szerint részemre biztosítva nincs. **Az Abtv. 27. §-ban** foglaltaknak megfelelően a támadott döntés, az eljárást véglegesen lezáró, érdemi döntés, mely ellen – az alkotmányjogi panaszt leszámítva – belföldi jogorvoslatnak helye nincs.

Ügyemben a Szegedi Törvényszék elsőfokon a *9.Bv.1047/2017/40. számú* végzésében a kártalanítási kérelmemet a BVKK-ban és nagyfai börtön utókezelőjén töltött időszak tekintetében elutasította, mely ellen határidőben fellebbezést terjesztettem elő, azonban a másodfokon eljáró bíróság az *5.Bpkf.1516/2019/4. számú* végzésében az elsőfokú végzés ezen rendelkezését helybenhagyta. Erre tekintettel – mivel így más jogorvoslati lehetőség már nem áll fenn – az Alkotmánybírósághoz fordulok.

Az **Ügyrend 26. § (2) bekezdésére** figyelemmel kijelentem, hogy az ügyben felülvizsgálati eljárás nincs folyamatban, arra törvényi lehetőség sincsen.

Perújítást nem kezdeményeztem.

3) Az alkotmányjogi panasz benyújtásának határideje

Az Abtv. 30. § (1) bekezdése és az Ügyrend 28. § (1) bekezdése alapján nyilatkozom, hogy a Szegedi Törvényszék *5.Bpkf.546/2019/2. számú, másodfokú, jogerős* végzését **2019. november 8. napján** kézbesítették a jogi képviselő részére, így az Abtv. 30. § (1) bekezdése szerinti határidő (az alkotmányjogi panasz benyújtására alapjául szolgáló bírói döntés közlésétől számított 60 nap) megtartásra került, az alkotmányjogi panasz a törvényes határidőn belül kerül benyújtásra.

4) Az indítványozó érintettségének bemutatása

Az **Abtv. 27. § -ban foglaltakra** hivatkozással kijelentem, hogy az egyedi ügyben való érintettségem megállapítható, mert a kártalanítási ügy elítelt/kérelmezője voltam. Ezt a csatolt ítéletekkel igazolom.

Alulírott [REDACTED]
[REDACTED] jogi képviselőm útján kártalanítási kérelmet nyújtottam be, mely időszakból a BV Kórházban és a Szegedi Börtön III. Objektum (Nagyfa) Krónikus Utókezelő Részlegén töltött idő vizsgálatát a Törvényszék első és másodfokon is elutasította.

5) Annak bemutatása, hogy az állított alapjogsérelem a bírói döntést érdemben befolyásolta vagy a felmerült kérdés alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés

Kifejezetten sérelmesnek tartom a Szegedi Törvényszék eljárását az egész, Bv. tv szerinti kártalanítás célja tekintetében. Egy másik – szintén a fogvatartotti kártalanítás körében született – végzésben kifejtésre kerültek a következők:

„A Bv. tv. a fogvatartottak elhelyezésére szolgáló zárka és lakóhelyiség mellett ismeri a kórterem, a betegszoba, illetve az egészségügyi helyiség fogalmát (99. § (3) bek., 152. § (1) bek.). Ezen körülményre figyelemmel a zárkára (lakóhelyiségre) vonatkozó (137. § (1) bekezdésben rögzített) szabályok a mozgástér vonatkozásában a betegszobára, illetve a kórteremre nem alkalmazhatók. E vonatkozásban az egészségügyi szolgáltatást nyújtó egyes intézmények szakmai minimumfeltételeiről szóló 21/1998 (VI.3.) NM rendelet rendelkezéseit kell alkalmazni, mivel a rendelet hatályon kívül helyezésekor (2003. november 4.) a Büntetés-végrehajtás Központi Kórházának, valamint az Igazságügyi Megfigyelő és Elmegyógyító Intézetnek volt működési engedélye. A rendelet a fekvő betegellátást nyújtó egészségügyi szolgáltatóknál érvényesítendő minimális mozgástérre vonatkozó előírásokat ágyanként, illetve kórtermenként (ágyanként hat négyzetméter, de kórtermenként minimum tizenkét négyzetméter) tartalmazza, amelytől eltérő rendelkezést sem a rendelet, sem más jogszabály nem tartalmaz.” (Fővárosi Törvényszék 25.Bv.3815/2018/16. számú végzése).

Álláspontom szerint a Szegedi Törvényszék **5.Bpkf.1516/2019/4. számú**, másodfokú végzése nem felel meg a fent leírt céloknak, és miután a jogszabályok szövegét elsősorban azok céljával és az Alaptörvénnyel összhangban kell értelmezni, így az **5.Bpkf.1516/2019/4. számú** végzésben alkalmazott jogértelmezés felveti az alaptörvény-ellenességet.

Kétséget kizáró tény, hogy a tárgyidőszakban mindvégig fogvatartottnak minősültem, ezt a T. Törvényszék sem kérdőjelezheti meg. Az, hogy rossz egészségi állapotom miatt kórházi kezelésre szorultam, még nem jelenti azt, hogy nem voltam fogvatartott, ugyanúgy a Bv. tv. hatálya alatt töltöttem fogvatartásomat, az nincsen megszakítva a rabkórházi elhelyezés miatt. Az, hogy rabkórházban voltam, az azt jelenti, hogy az elhelyezésemmel kapcsolatban a Bv. tv.-ben előírt feltételeknél szigorúbb szabályok is alkalmazandóak, például a nemzeti kórházszabvány, melynek értelmében 6m²/fő mozgástér biztosítandó a kórházi kezelésre szoruló fogvatartottnak.

II. Az alkotmányjogi panasz benyújtásának érdemi indokolása

1) Az Alaptörvény megsértett rendelkezéseinek pontos megjelölése

Az Alaptörvény **B. cikk. (1) bekezdésében** foglalt jogállamiság követelménye.

Az Alaptörvény **I. cikkben** foglalt, az alapjogok korlátozhatóságának követelménye

Az Alaptörvény **II. Cikkben** foglalt, emberi méltósághoz való alapjog érvényesülésének követelménye.

Az Alaptörvény **III. cikk (1) bekezdése**, mely szerint senkit sem lehet kínzásnak, embertelen, megalázó bánásmódnak vagy büntetésnek alávetni.

Az Alaptörvény E Cikk (1) bekezdése szerinti, a jogbiztonság alkotmányos követelménye.

2) A megsemmisíteni kért bírói döntés alaptörvény-ellenességének indokolása

Ahogy azt fentebb is jeleztem, álláspontom szerint a Szegedi Törvényszék **5.Bpkf.1516/2019/4. számú**, másodfokú végzése nem felel meg a kártalanítás jogintézményéhez kötődött céloknak, és miután a jogszabályok szövegét elsősorban azok céljával és az Alaptörvénnyel összhangban kell értelmezni, így az **5.Bpkf.1516/2019/4. számú** végzésben alkalmazott jogértelmezés felveti az alaptörvény-ellenességet, mivel az eljáró Törvényszék tévesen értelmezte a Bv. tv. rendelkezéseit, ami az Alaptörvény E Cikk (1) bekezdése szerinti, a jogbiztonság alkotmányos követelményét sérti.

Az Alkotmánybíróság már a 9/1992. (I. 30.) AB határozatában megállapította, hogy: „A jogállam nélkülözhetetlen eleme a jogbiztonság. A jogbiztonság az állam – s elsősorban a jogalkotó – kötelességévé teszi annak biztosítását, hogy a jog egésze, egyes részterületei és az egyes jogszabályok is világosak, egyértelműek, működésüket tekintve kiszámíthatóak és előreláthatóak legyenek a norma címzettjei számára.” A 11/1992. (III. 5.) AB határozatban az Alkotmánybíróság kifejtette, hogy „[a] jogbiztonság megköveteli a jogszabályok olyan világos és egyértelmű fogalmazását, hogy mindenki, akit érint, tisztában lehessen a jogi helyzettel, ahhoz igazíthassa döntését és magatartását, s számolni tudjon a jogkövetkezményekkel. Ideértendő az is, hogy ki lehessen számítani a jogszabály szerinti eljáró más jogalanyok és állami szervek magatartására.”

A Bv. tv 2017. évi módosításával bevezetett kártalanítás jogintézménye éppen az Alaptörvény III. cikk (1) bekezdésének – és ezzel együtt a már írt Emberi Jogok Európai Egyezménye 3. cikkének – megsértését kellene, hogy ellensúlyozza. Alapvető cél kellene, hogy legyen a már elszenvedett jogsérelem kompenzálása, a Bv. tv-ben megfogalmazott szabályok keretei között – természetesen figyelembe véve a módosító törvény Indokolásában foglaltakat is, hiszen így tud érvényre jutni a jogalkotó valódi akarata, és így lesz vélhetően összhangban a preambulumban megfogalmazott céllal és az Alaptörvénnyel. Utólagosan kialakított, minden korábbi – és az Indokolásban megfogalmazott – jogértelmezéssel szembemenő joggyakorlat, melynek eredményeként rendkívül sok kártalanítási kérelem elutasítható – egyáltalán nem szolgálja a jogintézmény célját, sem az Alaptörvényben megfogalmazott jog érvényre juttatását, és a jogbiztonságot is veszélyezteti.

Az **5.Bpkf.1516/2019/4. számú** végzés Indokolásában a Szegedi Törvényszék másodfokon eljáró tanácsa elutasította a kártalanítás iránti kérelmem azon időszak vonatkozásában, amikor rabkórházban voltam, arra hivatkozva, hogy a Bv. tv.10/A. § (1) bek szerinti kártalanítás szerinti eljárást nem alapozza meg a kórteremben való elhelyezés. Tárgyidőszakban a BVKK-ban és a Szegedi Börtön III. Objektum (Nagyfa) Krónikus Utókezelő Részlegén voltam elhelyezve, az intézetben történő gyógykezelése során nem zárkában, illetve lakóhelyiségben, hanem kórteremben került elhelyezésre. A Törvényszék álláspontja szerint a kórteremben való elhelyezés nem alapozza meg a Bv. tv. 10/A § (1) bek. szerinti kártalanítást, mivel a kórterem nem minősül zárkának, emiatt a kártalanítási eljárás nem folytatható le.

Álláspontom szerint ez ellentétes a Bv. Tv.-el, mert kétséget kizáró tény, a tárgyidőszakban mindvégig fogvatartottnak minősültem. Az, hogy rossz egészségi állapotom miatt kórházi kezelésre szorultam, még nem jelenti azt, hogy akkor nem voltam fogvatartott, ugyanúgy a Bv. tv. hatálya alatt töltöttem szabadságvesztésemet, az nincsen megszakítva a rabkórházban vagy a börtön utókezelő részlegén történt elhelyezés miatt. Az, hogy rabkórházban ill. utókezelőn voltam, az azt jelenti, hogy az elhelyezéssel kapcsolatban a Bv. tv.-ben előírt feltételeknél szigorúbb szabályok is alkalmazandóak, például a nemzeti kórházszabvány, melynek értelmében 6m²/fő mozgástér biztosítandó a kórházi kezelésre szoruló fogvatartottnak, a 21/1998 (VI.3.) NM rendelet alapján.

Az Alaptörvény B. cikk. (1) bekezdésében foglalt jogállamiság követelményét és Az Alaptörvény E Cikk (1) bekezdése szerinti, a jogbiztonság alkotmányos követelményét tehát a fentiek értelmében megsértette a hivatkozott végzés, mivel a bíróság téves jogértelmezése jogállamiság és a jogbiztonság alkotmányos jogokat sérti.

Az Alaptörvény I. cikkben foglalt, az alapjogok állami védelmének követelménye, az Alaptörvény II. Cikkben foglalt, emberi méltósághoz való alapjog érvényesülésének követelménye, az Alaptörvény III. cikk (1) bekezdése, mely szerint senkit sem lehet kínzásnak, embertelen, megalázó bánásmódnak vagy büntetésnek alávetni pedig abban az értelemben sérültek, hogy fogvatartásom azon időszakban, amikor kórteremben voltam elhelyezve, a nem megfelelő körülményekből fakadóan elszenvedett embertelen bánásmód, mely az emberi méltóságot sérti, nem került kompenzálásra kártalanítással, mivel a fent előadottak miatt a T. eljáró Törvényszék ezen időszakot érdemben nem is vizsgálta.

Kétséget kizáró tény, hogy a tárgyidőszakban mindvégig fogvatartottnak minősültem, ezt a T. Törvényszék sem kérdőjelezheti meg. Az, hogy rossz egészségi állapotom miatt kórházi kezelésre szorultam, még nem jelenti azt, hogy nem voltam fogvatartott, ugyanúgy a Bv. tv. hatálya alatt töltöttem fogvatartásomat, az nincsen megszakítva a rabkórházi elhelyezés miatt. Az, hogy rabkórházban voltam, az azt jelenti, hogy az elhelyezéssel kapcsolatban a Bv. tv.-ben előírt feltételeknél szigorúbb szabályok is alkalmazandóak, például a nemzeti kórházszabvány, melynek értelmében 6m²/fő mozgástér biztosítandó a kórházi kezelésre szoruló fogvatartottnak.

A fent előadottak értelmében, kérem tehát fogvatartásom kórteremben történt elhelyezés körülményeinek érdemi vizsgálatát és kártalanítás megállapítását.

3. Egyéb nyilatkozatok és mellékletek

1) Nyilatkozat arról, ha az indítványozó kezdeményezte-e a bíróságon az alkotmányjogi panasszal támadott bírósági ítélet végrehajtásának felfüggesztését.

Nyilatkozom, hogy nem kezdeményeztem a bíróságon az alkotmányjogi panasszal támadott bírósági ítélet végrehajtásának felfüggesztését.

2) Az Abtv. 30. § b) pontjában foglaltakra hivatkozva kijelentem, hogy a panaszban felvetett konkrét alkotmányossági problémát az Alkotmánybíróság – legjobb tudomásom szerint – sem

a konkrét ügyben, sem absztrakt vizsgálat keretében) érdemben nem vizsgálta és nem bírálta el.

3) Ügyvédi meghatalmazás eredeti példánya, vagy jogtanácsosi igazolvány másolata, ha az indítványozó jogi képviselővel jár el. (Melléklet)

Az **Abtv. 51. § (1) és (3) bekezdése**, valamint az **Ügyrend 25. § (5) bekezdése és 27. § (1) bekezdése** alapján a jogi képviseletet ügyvédi meghatalmazással igazolom; benyújtás során a jogi képviselő az **Ügyrend 27. § (4) bekezdésében** foglaltak szerint járt el.

4) Nyilatkozat az indítványozó személyes adatainak nyilvánosságra hozhatóságáról (Melléklet)

Az adatkezelés körében úgy nyilatkozom, hogy az indítványozó nem közszereplő, nem járul hozzá adatai nyilvánosságra hozatalához, hozzájárul azonban az indítványában foglalt jogilag releváns tények, adatok és körülmények nyilvános közléséhez.

5) Az érintettséget alátámasztó dokumentumok egyszerű másolata (korábban becsatolt mellékletek)

Meghatalmazás

Szegedi Törvényszék 9.Bv.1047/2017/40. számú végzése

Védőm által benyújtott fellebbezésem és kiegészítő fellebbezésem (2 db)

Szegedi Törvényszék 5.Bpkf.1516/2019/4. számú végzése

Szegedi Törvényszékhez benyújtott kérelem

Kelt: Budapest, 2019. november 21.

 Dr. FAHIDI GERGELY
ügyvéd
1122 Budapest, Abos u.23/c.
Tel./Fax: 06-1-426-0145
Adószám: 60263338-2-41

indítványozó

képv: dr. Fahidi Gergely, ügyvéd

h. dr. Lőrincz Éva Veronika alkalmazott ügyvéd

iroda címe: 1122 Budapest, Abos utca 23/C.,

telefon: +36 1 426 01 45, email: g.fahidi@gmail.com

